

Et øjeblik'

Dette 'øjeblik' er det første i en serie, hvor vi gerne vil beskrive nogle af de mange tilbud om hjælp og støtte, der findes på feltet - tilbud, der ofte er drevet af frivillige. Tip os om steder & tilbud der fortjener omtale eller skriv selv om dem.

*Bisserne, Mændenes Hjem,
mandag d. 15. september, klokken 17.00*

Mårten kommer i højt tempo ind ad døren fra Christiansborg, hvor han i sin egenskab af journaliststuderende har været inde og lave interviews og styrer direkte mod tandlægestolen for at åbne gabet op, så den frivillige tandlæge kan komme i gang. De beslutter sig for at lavet tre plastikfyldninger i undermundens på grund af cariesangreb. Planen var egentlig, at han skulle have revet to tænder ud, men han skal i træningscenter med sin kone senere, så han slipper med en blidere omgang. Bagefter sætter Mårten sig ned og aftaler en ny tid med Kate, der er klinikmanager hos Bisserne. De har kendt hinanden siden september 2013, hvor Mårten startede i behandling her samtidigt med, at han startede på heroinbehandling på Valmuen. I en tid udeblev han, fordi han havde fået et stoftilbagefald. Mårten har drukket massivt siden sin tidlige ungdom og har gennem syv år været misbruger af brun heroin. Den livsstil har sat sit præg på Mårtens tænder, som er fyldt med huller. Han har indtil videre fået trukket fire tænder ud og lavet seks huller. Mange stofbrugere er meget sukkerklade og holder ikke deres tænder rene. Derudover har Mårten både røget og fixet brun heroin, og når man ryger heroinen, nedsættes den spyttproduktion, der normalt går ind og neutraliserer syren i munden.

Journaliststuderende på RUC, Mårten

'Jeg har mega tandlægeskræk. Derfor er det også fedt at komme her, hvor jeg kender folk. Mange af os, der tager junk, er dårlige til smerte. Vi dulmer den psykisk smerte med junk, og den fysiske smerte tager vi smertestillende for. De problemer, jeg rendte rundt med mentalt og livsstilmæssigt, da jeg var på junk, overskyggede pænt meget mine tandproblemer. Jeg ved ikke hvor lang tid, jeg skal gå her, men der er meget, der skal laves. Jeg troede egentlig, at jeg skulle ende med fuldt gebis. Min far havde ti tænder tilbage, da han var 35 år, som jeg er nu!

Det er helt klart Kate, der får mig til at komme på Bisserne. Hun er SÅ god. Nu har jeg så heller ikke

nogen mor, hun er død og borte ligesom min far, der døde af druk – men Kate ... hun er ligesom en mor, der holder én i ørerne. Hun blev meget sur sidst, da jeg var udeblevet fra en konsultation uden at melde afbud. Så det krævede mod at ringe, fordi jeg vidste, jeg ville få 'en skider'. Men jeg havde så sindssyge smerter. Og så er de frivillige tandlæger skide søde. Man kan godt mærke, at det ikke er deres faste klinik. Jeg tror, de har det lidt 'grineren' over det, fordi her er så langt ude.'

Klinikmanager og klinikassistent for Bisserne, Kate:

'Jeg sørger for, at Mårten og de andre patienter får tider til behandling, og så en gang imellem assisterer jeg inde ved stolen. Det er mig, der fastholder dem allesammen. Mange har store cariesangreb, og

ja ... der er nogle triste situationer engang imellem. Min vigtigste rolle er at få det hele til at køre, så der er patienter, når der kommer frivillige tandlæger og tandplejere. De vil jo ikke bare sidde og drikke kaffe. Jeg visiterer patienterne og får de rigtige patienter ind i vores stole. Jeg har efterhånden lært, hvad det er, jeg skal kigge og spørge om, og er jeg i tvivl, beder jeg dem om at komme ind til en samtale. Jeg bedømmer ikke patienterne, men jeg lytter meget til, hvad de siger, og betragter deres attitude. Det er jo vigtigt ikke at få forkerte patienter ind.

Jeg er meget opsat på at finde ud af, om de kommer på et værested, som jeg kan henvende mig til, hvis de udebliver. Vi er på ingen måde truende her, vi gør alt for, at de skal føle sig hjemme. Den eneste, der skælder ud her på klinikken – et venligt skæld ud – det er mig, og det er, fordi jeg er her hver dag og kender

mange af vores patienter. Hvis de er for alkohol- eller stofpåvirket, beder jeg dem om at komme igen en anden dag. Der er nogle, vi ikke kan behandle. Hvis de er *for* påvirkede, så siger vi nej.

Jeg har talt med store bogstaver i forhold til, at Mårten skal komme i gang med det her. Det går hurtigt med cariesangreb, og han skulle nødig ende med en protese (et gebis, red.).

Tandlægeskræk er et meget brugt ord, men det kan også godt være, at man er lidt flov over, hvordan man ser ud i munden, og så fortæller jeg dem, at vi altså er vant til at se lidt af hvert. Her er mange virkelige hårde skæbner, som jeg er virkelig, virkelig glad for at kunne hjælpe lidt. Men man skal bare ikke tage det med hjem. Man skal pakke det hele sammen og så ned i en pose for så at være privat. Jeg ved ikke, om jeg har et særligt gen i kroppen, som siger, at jeg skal hjælpe her, men det forekommer mig åbenbart at være meget vigtigt. Jeg kan ikke sige hvorfor, for jeg anede ikke, at jeg ville være, som jeg er i det her job, og der er ikke nogen af mine familiemedlemmer, der gør noget tilsvarende. Men jeg har været med siden starten, da vi åbnede i en skurvogn ude i det gamle hjemløsehus på Falkevej i Nordvest i København og har hele tiden været utrolig glad for at være her.' ■

BIRGITTE ELLEMANN HÖEGH

Læs mere på www.maendeneshjem.dk/tandklinikken.
Der er tilsvarende tilbud i Aalborg, Holstebro, Herning, Randers, Odense og Aarhus.

FAKTA OM Bisserne

Bisserne har eksisteret siden 2002. Her kan man komme i gratis behandling, hvis man er hjemløs eller socialt udsat. Man hjælper patienterne med at blive smertefri og til at overkomme og komme videre med yderligere behandling. Der er ingen luksusbehandlinger. Personalet er gode til tandrensninger, behandling af betændelsestilstande, fyldninger og proteser. I 2013 havde de 2.116 konsultationer og lavede 19 hele protese-overmunde og 10 undermunde, 16 delproteser i overmunden og 22 delproteser i undermunden. Bisserne er kommet på finansloven, så klinikken er nu fuldt finansieret af Københavns Kommune. Alle tandlæger arbejder frivilligt og har typisk en vagt hver måned. Bisserne har en søsterklinik på Kofoeds Skole.